

**Národní památkový ústav
generální ředitelství Praha a
územní odborné pracoviště v Brně
ve spolupráci s
Jihomoravským krajem a
obcí Hrubá Vrbka**

*si Vás dovolují pozvat na celostátní seminář
k problematice lidového stavitelství*

Hlína a hliněné stavitelství jako významný tradiční fenomén venkova

**který se uskuteční
ve dnech 14. – 16. září 2022
v Hrubé Vrbce na Slovácku**

Tematické zaměření semináře

Každoročně připravuje Národní památkový ústav ve spolupráci s dalšími institucemi a organizacemi celostátní odborný seminář zaměřený na problematiku poznání, ochrany a obnovy lidového stavitelství a vesnických sídel. Snahou pořadatelů těchto dnes už tradičních setkání specialistů památkářů, muzejníků, architektů, národopisců, pracovníků ochrany přírody i jiných příbuzných organizací a oborů, včetně zástupců státní správy a samosprávy, je zprostředkovat nové poznatky i praktické zkušenosti v širokém mezioborovém spektru a vytvořit tak platformu pro vzájemně přínosnou komunikaci a sjednocení názorů na aktuální problémy. V hranicích současného Jihomoravského kraje se tento seminář, jenž je pořádán nepřetržitě od roku 1994, uskutečnil dosud pouze jednou před 17 lety v roce 2005 v Šatově na Znojemsku. Konání semináře v různých krajích České republiky umožňuje, aby jeho téma reflektovalo mimo jiné i specifika daného regionu a místa.

V tomto roce se uskuteční ve dnech 14. – 16. září v Hrubé Vrbce na Hodonínsku v Jihomoravském kraji již 29. ročník tohoto semináře a jeho téma bylo organizátory zvoleno tak, aby odráželo stavebně a kulturně historické souvislosti vesnické architektury tohoto kraje.

Kromě hlavních pořadatelů semináře, jimiž jsou NPÚ generální ředitelství Praha a územní odborné pracoviště v Brně, se partnersky na jeho zajištění významně finančně podílí Jihomoravský kraj a dále obec Hrubá Vrbka, která pro jeho uskutečnění poskytuje veškeré potřebné zázemí.

Předpokládá se účast asi 80 odborníků z celé republiky i ze Slovenska. Třídenní program semináře bude zahrnovat dva jednací bloky ve středu odpoledne a v pátek dopoledne a dále dva společné diskusní večery, které dávají prostor k vzájemným konzultacím, výměně informací a zkušeností z praxe. Důležitou součástí celé akce bude též společná celodenní tematicky zaměřená exkurze, do jejíž přípravy i průběhu jsou zapojeni rovněž místní obyvatelé – vlastníci navštívených objektů, a také obecní samospráva, která projevila o prezentaci svých obcí účastníkům exkurze živý zájem. V úvodní den semináře se uskuteční rovněž společná prohlídka obce.

Hlína jako běžně užívaný stavební materiál venkova je pro jihovýchodní Moravu charakteristická nepřetržitě od pravěku po 19. století. Geografické a geologické podmínky i zprostředkované dávné tradice z panonských nížin a Podunají umožnily v úvalech jižní a střední Moravy vznik a rozvoj vyspělé hliněné architektury, která se zde rozvinula do pozoruhodné typologické, konstrukční i výtvarné pestrosti a bohatosti. Hlína v podobě nepálených cihel je však rozšířená ve větší či menší míře na doplňkové stavby a konstrukce vesnické zástavby prakticky ve všech oblastech naší země. V současnosti mnozí architekti i investoři začínají postupně stále více docenovat pozapomenuté výborné technické a užité vlastnosti hliněných staveb i v souvislosti se stoupajícími požadavky na ekologické a udržitelné stavebnictví. Cílem a smyslem semináře by mělo být prostřednictvím odborných příspěvků, společných diskusí i příkladů z terénu seznámit účastníky s novými poznatky z výzkumu a dokumentace hliněných staveb, rozšířit znalosti se způsoby jejich zachrany, obnovy a využití a také upozornit a propagovat soudobé trendy v této oblasti.

Předpokládaný program a časový rozvrh semináře

Středa 14. 9. :

09:00 – 13:00	příjezd a prezence účastníků v Obecním domě v Hrubé Vrbce
13:00 – 13:30	slavnostní zahájení semináře v sále Obecního domu
13:30 – 17:00	I. blok jednání
	• Válka Miroslav , Ústav evropské etnologie, FF MU v Brně <i>K problematice hliněného stavitelství</i>
	• Syrová Zuzana , NPÚ GnŘ Praha <i>Hliněná Evropa, hliněný svět...</i>
	• Kovářů Věra , emeritní specialista NPÚ ÚOP v Brně <i>Z historie bádání o hliněných stavbách a něco z dlouholetých zkušeností</i>
	• Dunajová Alena , NPÚ ÚOP v Brně <i>Památková péče na Horňácku</i>
	• Procházková Marta , NPÚ ÚOP v Brně <i>Toleranční modlitebny v Hrubé Vrbce a Javorníku</i>
	• Fajmon Karel , Správa CHKO Bílé Karpaty <i>Historie bělokarpatských luk aneb opomíjené tisícileté kulturní dědictví</i>
	• Colledani Věra , Etnografický ústav MZM v Brně <i>Hliněný dům na Hanáckém Slovácku</i>
	• Ruprecht Zdeněk , družstvo aya/ayadesajn – Tierrafino-Stauss <i>Výroba nepálených / hliněných cihel se slámou (kotovice)</i>
17:00 – 19:00	společná prohlídka obce Hrubá Vrbka
19:00 – 20:00	večeře v sále Obecního domu
20:00 – 24:00	diskusní večer s promítáním dokumentárních filmů

Čtvrtek 15. 9. :

08:30 – 19:00	exkurze autobusy – odjezd a příjezd na parkovišti u Obecního domu postupně navštívíme obce Malá Vrbka, Kuželov, Javorník, Velká nad Veličkou, Louka, Kozojídky a Blatnice
13:30 – 14:30	společný oběd ve Velké nad Veličkou
19:00 – 20:00	večeře v sále Obecního domu
20:00 – 24:00	společenský večer v sále s vystoupením dětského folklorního souboru

Pátek 16. 9. :

09:00 – 12:30	II. blok jednání
	• Novotný Martin , Národní ústav lidové kultury ve Strážnici <i>Možnosti replikace zaniklých hliněných konstrukcí na příkladu aplikovaného výzkumu Národního ústavu lidové kultury</i>
	• Javorský David , NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích <i>Fragmenty hliněného stavitelství v Jihočeském kraji</i>
	• Kuča Jan , OSVČ <i>Hlína na Moravském Horácku a Podhorácku</i>
	• Hanzlíková Markéta , NPÚ ÚOP středních Čech v Praze <i>Dům z Oskořínku čp. 65 - od transferu po instalaci ukázky zařízení obytných místností v interiéru stavby</i>
	• Guzdek Adam , Fakulta stavební, VUT v Brně <i>Výuka obnovy památek na příkladu venkovského domu v Prasklicích</i>
12:30 – 13:30	zakočení semináře oběd v sále Obecního domu

Základní organizační informace pro účastníky

- **Místo konání:**

Hrubá Vrbka – Obecní dům u Obecního úřadu – najdeme ho snadno uprostřed protáhlé návsi; Hrubá Vrbka leží na úpatí Bílých Karpat na Hornácku, které je národopisnou podoblastí Moravského Slovácka; založena byla v kolonizačním období a první písemná zmínka o ní pochází z r. 1360; dodnes má velmi dobře zachovanou urbanistickou strukturu s charakteristickou podlouhlou silnicovou návší a zejména s unikátně dochovaným pásem podélně průjezdných kamenných a hliněných stodol situovaných po obvodě svého půdorysu; nachází se tu také několik patrových komor, tvořících původně běžnou součást prostoru návsi.

- **Ubytování:**

V ubytovacích zařízeních v Hrubé Vrbce, Kuželově, Malé Vrbce a Tasově dle individuální objednávky účastníků.

- **Stravování:**

snídaně – individuálně nebo v rámci ubytování (nutno objednat)

obědy a večeře – společné v jednotné ceně 120,- Kč, budou podávány přímo v jednacím sále formou cateringu; stravenky budou distribuovány při prezenci dle individuální závazné objednávky (při prezenci bude možno si objednat vegetariánské nebo alternativní jídlo)

- **Doprava:**

vlastními dopravními prostředky – Hrubá Vrbka leží v okrese Hodonín nedaleko hranice se Slovenskem jihovýchodně od Veselí nad Moravou

vlakem – z Hodonína nebo Veselí n. M. do Velké n. V., pak autobusem do Hrubé Vrbky

autobusem – přes Veselí n. M. do Velké n. V. a pak s přestupem do Hrubé Vrbky

pořadatelé v případě potřeby zajistí odvoz z Velké n. V. do Hrubé Vrbky

- **Účastnický poplatek:**

300,- Kč – bude vybírán při prezenci

poplatek bude použit k uhrazení nákladů na organizační a technické zabezpečení akce apod., ubytování a stravu si dle závazné objednávky hradí účastníci individuálně

Instrukce a doporučení

- žádáme přednášející, aby své příspěvky v textové formě předali organizátorům v průběhu semináře nebo následně zaslali v digitální podobě na uvedené kontaktní adresy pro účely přípravy sborníku v elektronické nebo tištěné verzi
- doporučujeme účastníkům použít při exkurzi oblečení vycházkového či sportovního typu včetně pevné pohodlné obuvi – budeme se nejen vozit, ale i chodit

Pořadatelé si vyhrazují právo na případné změny v programu a organizaci semináře.

Eventuální dotazy zasílejte a směrujte na následující kontaktní adresy:

PhDr. Pavel Bureš, Národní památkový ústav, generální ředitelství Praha

Valdštejnské nám. 3, 118 01 Praha 1 – Malá Strana

tel.: 257 010 255, mobil: 724 663 562

e-mail: buress.pavel@npu.cz

Mgr. Alena Dunajová, Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně,

Náměstí Svobody 8, 601 54 Brno

tel.: 542 536 187, mobil: 724 663 711

e-mail: dunajova.alena@npu.cz

Jako každoročně se pořadatelé těší na Vaši účast!

jihomoravský kraj

Mediační partner: **PROPAMÁTKY**